

Reaalianalyysi I, kevät 2016

Hytönen / Tapiola

3. laskuharjoitukset (käsitellään pe 8.4.)

Osa tehtävistä kertaan L^p -avaruuksien peruskäsitteitä seuraavan yleistyksen avulla:

Funktiota $\phi : [0, \infty) \rightarrow [0, \infty)$ kutsutaan *Youngin funktioksi*, jos ϕ on jatkuva, kasvava, konveksi, ja $\phi(0) = 0$. Konveksisuus tarkoittaa, että

$$\phi(tx + (1-t)y) \leq t\phi(x) + (1-t)\phi(y)$$

kaikilla $x, y \in [0, \infty)$ ja $t \in [0, 1]$.

Olkoon ϕ Youngin funktio. Määritellään avaruus

$$L_\phi = L_\phi(X, \Gamma, \mu) := \left\{ f : X \rightarrow \mathbb{R} \text{ mitallinen} : \exists \lambda \in (0, \infty) : \int_X \phi\left(\frac{|f|}{\lambda}\right) d\mu < \infty \right\}.$$

1. Osoita, että jos $f \in L_\phi$, niin on olemassa sellainen $\lambda \in (0, \infty)$, että $\int_X \phi\left(\frac{|f|}{\lambda}\right) d\mu \leq 1$. (Vihje: Mitä tapahtuu, kun $\lambda \rightarrow \infty$? Muista suppenemislauseet.)

2. Määritellään

$$\|f\|_{L_\phi} := \inf \left\{ \lambda \in (0, \infty) : \int_X \phi\left(\frac{|f|}{\lambda}\right) d\mu \leq 1 \right\}.$$

Osoita, että $\|\cdot\|_{L_\phi}$ on avaruuden L_ϕ seminormi, ts. toteuttaa

$$\|f\|_{L_\phi} \in [0, \infty), \quad \|\alpha f\|_{L_\phi} = |\alpha| \|f\|_{L_\phi}, \quad \|f + g\|_{L_\phi} \leq \|f\|_{L_\phi} + \|g\|_{L_\phi}$$

kaikilla $f, g \in L_\phi$ ja $\alpha \in \mathbb{R}$. (Vihje: $\frac{|f+g|}{\lambda+\nu} \leq \frac{\lambda}{\lambda+\nu} \frac{|f|}{\lambda} + \frac{\nu}{\lambda+\nu} \frac{|g|}{\nu}$.)

3. Oletetaan lisäksi, että ϕ ei ole identtisesti nolla. Osoita, että tällöin $\|f\|_{L_\phi} = 0$ jos ja vain jos $f = 0$ melkein kaikkialla. (Vihje: Osoita, ensin että $\phi(t) \rightarrow \infty$ kun $t \rightarrow \infty$.)
4. Lukuja $p, q \in [1, \infty]$ sanotaan toistensa konjugaattiekspONENTEIKSI, jos $1/p + 1/q = 1$, missä $1/\infty := 0$. Tällöin merkitään $q = p'$. Olkoon $f \in L^p$, $p \in [1, \infty)$. Osoita, että on olemassa sellainen funktio $g \in L^{p'}$, että $\|g\|_{p'} = 1$ ja $\|f\|_p = \int_X fg d\mu$. (Vihje: Kirjoita $|f|^p = fh$ ja tutki funktion h normia avaruudessa $L^{p'}$. Kerro h :ta sopivalla vakiolla lopullisen funktion g löytämiseksi. Tapaus $p = 1$ vaatii erillisen tarkastelun.)
5. Olkoon taas $p \in [1, \infty)$. Osoita, että yksinkertaiset funktiot ovat *tiheässä* avaruudessa L^p , ts. annetulla $f \in L^p$ ja $\varepsilon > 0$ on olemassa yksinkertainen funktio s , jolla $\|f - s\|_p < \varepsilon$. (Vihje: Palauta mieleen, että mitallista funktiota $f : X \rightarrow [0, \infty]$ kohti löytyy kasvava jono yksinkertaisia $s_n : X \rightarrow [0, \infty)$, jotka lähestyvät f :ää pisteittäin. Sovella tätä esim. erikseen f :n positiiviseen ja negatiiviseen osaan ja käytä sopivaa suppenemislauseetta.)
6. Olkoon (X, Γ, μ) mitta-avaruus, jossa $\mu(X) < \infty$. Olkoon $f \in L^\infty$. Osoita, että $\|f\|_p \rightarrow \|f\|_\infty$, kun $p \rightarrow \infty$. (Vihje: Osoita, että $\limsup_{p \rightarrow \infty} \|f\|_p \leq \|f\|_\infty$ ja $\liminf_{p \rightarrow \infty} \|f\|_p \geq \|f\|_\infty - \varepsilon$ kaikilla $\varepsilon > 0$.)